

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. відділу докторантури та аспірантури

О. М. Волков

«26» 2022 р.

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА СЕРВІСНОГО СЕГМЕНТУ МОРСЬКОЇ
ТРАНСПОРТНОЇ ІНДУСТРІЇ»

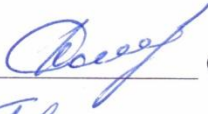

Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Кафедра	«Менеджменту та економіки морського транспорту»

Розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Економіка сервісного сегменту морської транспортної індустрії»

Розробник: Сенько О.В., д.е.н., професор

Силлабус схвалено на засіданні кафедри «Менеджмент та економіка морського транспорту» Національного університету «Одеська морська академія»

Протокол від «25» серпня 2022 р. № 1

Завідувач кафедри Сотниченко Л.Л.
Секретар кафедри Бабаченко М.В.
Гарант ОНП Сенько О.В.

1. ВІДОМОСТІ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Сенько Олена Вікторівна к.е.н., доцент кафедри «Менеджмент та економіка морського транспорту»
Профайл викладача	http://moodle.onma.edu.ua/user/profile.php?id=181
E-mail:	elenavsyenko@gmail.com
Сторінка курсу	http://moodle.onma.edu.ua/course/view.php?id=1032
Консультації	<i>Очні консультації:</i> вівторок з 9.00 – 13.30 аудиторія 317, корпус 1

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є надання аспірантам поглиблених знань з питань економіки сервісного сегменту морської транспортної індустрії, організаційно-правових форм підприємств сервісного сегменту в умовах ринкової економіки, формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для вільного володіння сучасними методиками економіки та стратегічного, оперативного планування діяльності підприємств, а також опанування основних підходів щодо вибору, обґрунтування, та реалізація найбільш ефективних рішень з економіки підприємств сервісного сегменту транспортної індустрії. Формування у майбутніх фахівців сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту та адміністрування на підприємствах сервісного сегменту морської індустрії, практичних навичок їх застосування у різних напрямках діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дослідження закономірностей економіки у сервісному сегменті морської індустрії.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: всі дисципліни загальноосвітньої та професійної підготовки магістра.

Програма курсу «Економіка сервісного сегменту морської транспортної індустрії» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетенцій, що в свою чергу буде сприяти соціальній мобільності і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог.

Силабус складено відповідно до вимог освітньо-наукової програми «Менеджмент морської галузі» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент

Мова навчання українська

Статус дисципліни вибіркова

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Компетентності:

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

СК05. Здатність до організації та проведення інноваційних комплексних проектів, включаючи власні оригінальні дослідження, які дають можливість

переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику в менеджменті морської галузі.

СК06. Здатність ідентифікувати, формулювати та/або вирішувати наукові або практичні проблеми в менеджменті морської галузі.

Програмні результати навчання:

РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

РН10. Демонструвати навички розв'язання системних проблем ефективного розвитку морської галузі за обмеженнями стійкого нарощування виробничого потенціалу на національному та підприємницькому рівнях.

Кількість кредитів ЄКТС 3 кредити

Форма підсумкового контролю іспит

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Економіка сервісного сегмента морської транспортної індустрії» передбачає здобуття здобувачем наступних результатів навчання.

знати та розуміти

- сутність економічного аналізу діяльності компаній сервісного сегменту морської транспортної індустрії;
- сучасні принципи економічного функціонування сервісних підприємств;
- умови ціноутворення у сервісному сегменті;
- принципи формування вантажопотоків за різноманітними критеріями;
- джерела та інформаційне забезпечення економічного розвитку підприємств сервісного сегменту морської індустрії;
- сутність і види адміністрування та мотивування у сервісних компаніях;
- інструментарій економічного розвитку сервісних компаній;
- сутність економічної діяльності агентуючих компаній у морських та внутрішніх водних портах;
- сутність економічної діяльності експедиційних компаній;
- принципи та умови економічного розвитку сюрвеєрної діяльності у портах;

вміти:

- застосовувати методичні економічні інструменти функціонування підприємств сервісного сегменту морської транспортної індустрії;
- здійснювати критичний аналіз та пошук резервів підвищення ефективності функціонування компаній сервісного сегменту;
- розробляти, економічно обґрунтовувати та організаційно забезпечувати стратегічні, тактичні та оперативні рішення щодо управління підприємствами сервісного сегменту морської транспортної індустрії;
- вільно спілкуватися з питань економіки компаній сервісного сегменту на національному та глобальному рівнях;

- демонструвати здатність проведення економічного аналізу стану компанії сервісного сегменту та обґрунтуванні рішення щодо засобів підвищення ефективності підприємств сервісного сегменту морської індустрії.

Основними формами навчання здобувачів є: лекції, семінари, індивідуальні заняття, самостійна робота.

3. ПРОГРАМА, СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем 3. Програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни	Навчальне навантаження (години)		
	Кількість аудиторних годин*	Лекції	Практичні (семінарські)
Економіка сервісного сегменту морської транспортної індустрії			
Тема 1. Сервісний сегмент як частка морської транспортної індустрії	2	2	
Тема 2. Сучасні складові та компоненти поняття економіка сервісного сегменту морської індустрії	2	2	
Тема 3. Принципи та критерії формування попиту у сервісному сегменті	2	2	1
Тема 4. Система ціноутворення на підприємствах сервісного сегменту	3	2	1
Тема 5. Стратегії розвитку підприємств сервісного сегменту морської транспортної індустрії	3	2	1
Тема 6. Формування прибутку компаній сервісного сегменту	3	2	1
Тема 7. Управління результативністю функціонування компаній у сервісному сегменті	3	2	1
Тема 8. Оподаткування підприємств сервісного сегменту	3	2	1
Тема 9. Мотивування та винагорода персоналу сервісних компаній	3	2	1
Тема 10. Сутність та особливості інвестування на морському транспорті	3	2	
Тема 11. Доцільність інноваційних підходів у сервісному сегменті морської транспортної індустрії	3	2	1
Всього аудиторних годин	30	22	8
Самостійна робота (години) з них на виконання індивідуального завдання		60	
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни		90	

4. АНОТАЦІЇ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сервісний сегмент як частка морської транспортної індустрії

Складові морської індустрії. Поняття сервісу на морському транспорті. Поняття світовий сервісний ринок. Еволюційний розвиток сервісного ринку. Чинники впливаючі на діяльність та коливання на сервісному ринку. Сучасні тенденції розвитку сервісного ринку. Кон'юнктура міжнародного сервісного ринку. Транспортний комплекс країни. Сучасні, діючі види транспорту. Національний сервісний транспортний сегмент.

Література [1; 2; 3]

Тема 2. Сучасні складові та компоненти поняття економіка сервісного сегменту морської індустрії

Транспортна сервісна інфраструктура держави. Види компаній сервісного сегменту. Форми взаємодії різних компаній. Техніко-економічні особливості видів діяльності на морському транспорті. Економічні особливості стивідорної діяльності. Економічні характеристика агентської діяльності. Економічні особливості експедиторської діяльності. Сюрвеєрний бізнес у морської сервісної індустрії.

Література [1;4; 5]

Тема 3. Принципи та критерії формування попиту у сервісному сегменті

Попит на сервісні послуги. Формування вантажопотоків як джерело попиту. Глобалізація світової економіки, як передумова формування попиту на послуги. Спеціалізація світової економіки як тенденція розвитку. Критерії розподілення світових вантажопотоків.

Література [2; 4; 5]

Тема 4. Система ціноутворення на підприємствах сервісного сегменту

Основні функції ціноутворення. Цінова політика підприємства. Система цін та її класифікація у сервісному сегменті. Ринкові фактори ціноутворення. Якість послуг на ринку сервісу. Міжнародний досвід функціонування підприємств сервісного сегменту

Література [1; 2; 3]

Тема 5. Стратегії розвитку підприємств сервісного сегменту морської транспортної індустрії

Інтеграція підприємств сервісного сегменту до світового ринку транспортних послуг. Напрями та тенденції розвитку стивідорних компаній. Особливості національних сюрвеєрних компанії. Перспективи агентської діяльності на національному ринку.

Література [2; 3; 5]

Тема 6. Формування прибутку компаній сервісного сегменту

Доходи підприємств сервісного сегменту. Прибуток як економічна і фінансова категорія. Джерела формування прибутку. Напрями використання прибутку у морської індустрії. Форми власності сервісних компаній Правове регулювання діяльності компаній. Міжнародний досвід використання прибутку.

Література [1; 4; 5]

Тема 7. Управління результативністю функціонування компаній у сервісному сегменті

Ефективність діяльності підприємств сервісного сегменту морської індустрії. Фактори які впливають на ефективність функціонування компаній. Перспективні напрями підвищення ефективності підприємств сервісного сегменту морської індустрії.

Література [2; 4; 5]

Тема 8. Оподаткування підприємств сервісного сегменту

Економічна сутність податків і їх класифікація. Податкова система і податкова політика. Оподаткування прибутку підприємств. Особливості оподаткування підприємств сервісного сегменту морської транспортної індустрії.

Література [1; 2; 3]

Тема 9. Мотивування та винагорода персоналу сервісних компаній

Інвестиції в розвиток людського капіталу на морському транспорті. Оцінка людського капіталу та ефективності інвестицій у його розвиток на морському транспорті. Система мотивування персоналу компаній сервісного сегменту. Ринок праці робітників морської індустрії.

Література [3; 4; 5]

Тема10. Сутність та особливості інвестування на морському транспорті Сутність управлінського рішення. Внутрішня та зовнішня середа прийняття рішень в умовах морського транспорту. Стратегічне та оперативне планування діяльності компаній сервісного сегменту.

Література [1; 2; 3]

Тема11. Доцільність інноваційних підходів у сервісному сегменті морської транспортної індустрії

Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу. Обґрунтування доцільності інвестицій. Інновації у морської індустрії. Сутність та особливості інвестування на морському транспорті Напрями інноваційної діяльності у сервісному сегменті. Інноваційні підходи к управлінню компаніями сервісного сегменту морської індустрії.

Література [1; 3; 4]

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Зміст заняття
1	Економіка світового сервісного сегменту морської індустрії, тенденції, та напрями розвитку	1. Міжнародний ринок сервісних послуг морської індустрії. 2. Тенденції розвитку сервісних компаній. 3. Особливості транснаціоналізації світової економіки. 4. Ресурсний потенціал світової економіки. 5. Глобалізація світової економіки та формування вантажопотоків.
2	Національний ринок сервісного сегменту морського та внутрішнього водного транспорту	1. Агентуючі національні компанії. 2. Сюрвеєрні компанії. 3. Експедируючі компанії. 4. Бункеровальні компанії. 5. Інші види сервісної діяльності
3	Сервісний сегмент, як варіант розвитку морського транспорту України	1. Історія виникнення сервісного сегменту України. 2. Суднобудівельні, та судноремонтні бази України. 3. Торговельний флот за типами суден. 4. Портова система держави. 5. Можливі напрями розвитку морського сервісного сегменту України
5	Портова система, як основа морського транспортного комплексу	1. Сучасний стан портової системи. 2. Технології переробки вантажів. 3. Форми власності та організації діяльності у портах. Передові світові порти, опит та напрями розвитку 5. Інновації у портовому бізнесі
6	Економічні принципи надання стивідорних послуг. Форми та інструментарій взаємодії з державою стивідорних компаній	1. Сучасні недоліки та переваги стивідорної діяльності у портах. 2. Адміністративна та господарча діяльність у портах. 3.Стивідори компанії державні, сумісти та частні. 4.Приватизації стивідорної діяльності. 5.Чинники конкурентоспроможності стивідор них компаній

7	Економічні основи експедиторської діяльності. Ринок експедиторських послуг в Україні.	1. Транспортно-експедиторська діяльність (ТЕД) 2. Зміст комплексу експедиційних послуг. 3. Правові основи функціонування експедиторів. 4. Недоліки діяльності експедиторських компаній в Україні. 5. Найбільш перспективні напрями розвитку ТЕД
8	Світовий та національний досвід економічної діяльності морських сюрвеєрів	1. Економічна діяльність сюрвеєрських компаній в Україні. 2. Незалежність, основний принцип діяльності сюрвеєрів 4. Перспективи розвитку цього сегменту сервісного ринку. 5. Страховий ринок як напрям розвитку морської економіки

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота призначена для поглиблення, розширення і закріплення теоретичних знань, отриманих на лекціях. Вона допомагає набути навички самостійної роботи з довідковою, навчальною і науковою літературою, державними і галузевими стандартами; підвищити якість самостійної проробки студентами навчальної інформації шляхом її конкретизації і цілеспрямованості.

Види самостійної роботи:

1. Робота по опрацюванню лекційного курсу.
2. Робота по вивченню окремих розділів курсу, не висловлюваних при читанні лекцій (що задаються викладачем).
3. Виконання практичних завдань, заданих викладачем.
4. Підготовка до лабораторних/семінарських/практичних/тренажерних занять;
5. Виконання індивідуальних завдань (рефератів, аналітичних оглядів, перекладів, контрольних робіт, розрахункових, графічних та розрахунково-графічних робіт, курсових робіт (проектів).

Перелік тем, винесених на самостійне вивчення:

Опрацювання лекційного матеріалу

№ з/п	Назва теми
1	Економічна характеристика сервісних компанії як об'єкта управління. 1. Основні складові системи управління, взаємозв'язок окремих параметрів системи 2. Основні фонди компаній 3. Особливості управління сервісним сегментом Література [2; 3; 5]
2	Особливості планування діяльності компаній сервісного сегменту 1. Стратегічне та оперативне планування на підприємствах сервісного сегменту 2. Постановка цілей 3. Взаємодія різних видів діяльності Література [1; 4; 5]
3	Міжнародні організації з сервісної діяльності на транспорті 1. Експедиторські міжнародні компанії 2. міжнародні сюрвеєрські компанії 3. Агентський бізнес як приклад глобалізованості Література [2; 3; 4]
4	Національне законодавство і регламенти в національній морській індустрії транспортної індустрії

	1. Законодавча база сервісного сегменту морської транспортної індустрії 2. Експедиторська діяльність 3. Основи функціонування сервісної діяльності Література [1; 2; 5]
5	Особливості керування компаніями сервісного сегменту морської транспортної індустрії 1. Організаційні форми компаній сервісного сегменту 2. Стили управління компаніями 3. Ефект масштабу для сервісних компаній Література [1; 3; 5;]
6	Загально світові тенденції розвитку сервісного сегменту 1. Американській сегмент сервісних послуг 2. Європейській простір сервісного сегменту морської транспортної індустрії 3. Спеціалізація та аутсорсінг у сервісному сегменті Література [2; 3; 5;]
7	Інвестиційна діяльність національних та міжнародних сервісних компаній 1. Інвестування у перспективний розвиток транспортного ринку 2. Диверсифікація послуг сервісних компаній Література [1; 4; 5]
8	Підготовка та розвиток фахівців для сервісного сегменту 1. Учбова база для агентів та експедиторів 2. Специфіка підготовки сюрвеєра 3. Специфіка підготовки фахівців для інших компаній сервісного сегменту Літ1.ература [1; 2; 3]

7. ПОЛІТИКА КУРСУ І ЦІННОСТІ

Основними цінностями курсу є оволодіння системними знаннями про економіку сервісного сегменту морської транспортної індустрії в сучасних умовах, пов'язаних з інтеграційними процесами економіки нашої держави у світовий економічний простір. Основними результатами даного курсу мають стати:

- вміння творчо впроваджувати набуті теоретичні знання та практичні навички з адміністративної діяльності та менеджменту на підприємствах морського транспортного комплексу;

- здатність приймати рішення щодо розвитку підприємств сервісного сектору морської індустрії;

- здатність аналізувати та прогнозувати напрями розвитку підприємств морського транспорту;

- враховувати досвід управлінської діяльності, набутий різними школами управління в умовах України;

- організовувати процес документування в управлінні фінансами підприємства, формувати потоки документів, створювати порядок їх проходження та виконання.

Освоєння дисципліни «Менеджмент та адміністрування на підприємствах морського та річкового транспорту» передбачає обов'язкове відвідування лекційних та семінарських занять, а також самостійну роботу студента.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Зміст самостійної роботи визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача, які передбачають можливість проведення самоконтролю. Самостійна робота може виконуватися в бібліотеках, аудиторіях Університету, а також за місцем проживання студента. У випадку виникнення запитань за темами, винесеними на самостійне вивчення, студент може отримати необхідну консультацію викладача (за розкладом).

Частина матеріалу навчальної дисципліни, передбачена навчальним планом для самостійного засвоєння, виноситься на іспит разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

У разі пропуску занять з поважної причини (підтвердженої відповідними довідками), студент самостійно вивчає пропущений матеріал.

Після вивчення навчальної дисципліни проводиться екзамен в усної формі.

Екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр.

На підготовку к екзамену дається 2-3 дні згідно з розкладом екзаменаційної сесії. Екзамен передбачає відповідь на білет. Білет включає три теоретичних запитання. Перелік питань до екзамену надається студентам в началі семестру. На підготовку усної відповіді за екзаменаційним білетом надається 20-30 хвилин.

Знання та вміння студента оцінюються за шкалою, визначеною Університетом.

Студентам, які одержали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. При цьому повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється завідувачем кафедри.

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

8. ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА

Основними вимогами викладача навчальної дисципліни «системними знаннями про економіку сервісного сегменту морської транспортної індустрії в сучасних умовах» до студенту є:

- обов'язкове відвідування лекційних та семінарських занять за розкладом;
- активність під час семінарських занять;
- конструктивне підтримувати зворотний зв'язок на всіх заняттях;
- взаємодія викладач-студент базується на засадах взаємоповаги, такту та коректної поведінки;
- письмові роботи слід здавати в установлені строки; за несвоєчасну здачу робіт оцінка знижується;
- студенти, які не виконали заплановані завдання, до екзамену не допускаються.

Неприпустимо:

- пропуски з неповажних причин;
- користування телефонами під час занять;
- списування при здачі екзамену;
- проходження процедур контролю замість себе іншими особами; виконання навчальної роботи для інших осіб; здача навчальних завдань, підготовлених іншими особами;
- використання робіт (рефератів, курсових, контрольних, і ін. робіт) виконаних іншими особами в якості результатів своєї праці;
- порушувати тишу в приміщеннях загального доступу, призначених для навчальної та наукової діяльності.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Студенти опановують зміст навчальної дисципліни у наступних видах навчальної роботи: опрацювання лекційних матеріалів; підготовка до семінарських занять; надання відповідей на тести по темам курсу; розв'язання задач на семінарських заняттях; виконання курсової роботи.

Поточне оцінювання студентів здійснюється у вигляді демонстрації їх результатів навчання та оцінювання: усної відповіді на питання лекційного курсу або тестування знань з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу; розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків тощо; виступу на практичних заняттях.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни з урахуванням результатів поточного контролю. Форма підсумкового контролю: *іспит*.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ п/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації
1	розуміти сутність економічного аналізу діяльності компаній сервісного сегменту морської транспортної індустрії	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на семінарських заняттях, участь в дискусії
2	знати сучасні принципи економічного функціонування сервісних підприємств	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на семінарських заняттях з аналітичним, оглядом стандартизованих тести
3	знати та розуміти умови ціноутворення у сервісному сегменті;	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на семінарських заняттях з аналітичним оглядом, есе
4	знати організацію менеджменту на підприємствах морського транспортного комплексу	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на заняттях з есе, участь в дискусії
5	знати принципи формування вантажопотоків за різноманітними критеріями	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на семінарських заняттях з докладом
6	знати джерела та інформаційне забезпечення економічного розвитку підприємств сервісного сегменту морської індустрії	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на заняття з есе, презентації результатів виконаних завдань, стандартизовані тести
7	знати сутність і види адміністрування та мотивування у сервісних компаніях	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на семінарських заняттях з рефератом, есе, презентації результатів виконаних завдань
8	знати та розуміти інструментарій економічного розвитку сервісних компаній	Виступ на семінарських заняттях з аналітичним оглядом, есе
9	знати та розуміти сутність економічною діяльності агентуючих компаній у морських та внутрішніх водних портах;	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на семінарських заняттях з аналітичним оглядом, есе, стандартизовані тести
10	сутність економічної діяльності експедиційних компаній	Розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків, виступ на

		семінарських заняттях з аналітичним оглядом, есе, презентації результатів виконаних завдань
11	знати принципи та умови економічного розвитку сюрвеєрної діяльності у портах;	Виступ на семінарських заняттях з аналітичним оглядом, есе
12	вміти застосовувати методичні економічні інструменти функціонування підприємств сервісного сегменту морської транспортної індустрії	Виступ на семінарських заняттях з аналітичним оглядом, есе, презентації результатів виконаних завдань
13	Вміти здійснювати критичний аналіз та пошук резервів підвищення ефективності функціонування компаній сервісного сегменту	Усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на семінарських заняттях з аналітичним, оглядом стандартизовані тести
14	Вміти розробляти, економічно обґрунтовувати та організаційно забезпечувати стратегічні, тактичні та оперативні рішення щодо управління підприємствами сервісного сегменту морської транспортної індустрії	Виступ на семінарських заняттях з аналітичним оглядом, есе, презентації результатів виконаних завдань
15	Вміти вільно спілкуватися з питань економіки компаній сервісного сегменту на національному та глобальному рівнях	Виступ на семінарських заняттях з аналітичним оглядом, есе
16	Вміти демонструвати здатність проведення економічного аналізу стану компанії сервісного сегменту та обґрунтуванні рішення щодо засобів підвищення ефективності підприємств сервісного сегменту морської індустрії	Виступ на семінарських заняттях з аналітичним оглядом, есе, презентації результатів виконаних завдань

10. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Таблиця розподілу оцінок по результатам навчання за різними шкалами

Шкала оцінювання ВНЗ	Національна оцінка	Критерії оцінювання
----------------------	--------------------	---------------------

A	відмінно	Аспірант проявляє особливі здатності, уміє самостійно добувати знання, без допомоги викладача знаходить і обробляє необхідну інформацію, уміє використовувати набуті знання й уміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні дарування й похилості
B	добре	Аспірант вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно вирішує справи й завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначно
C		Аспірант уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є істотні, підбирати аргументи для підтвердження думок
D	задовільно	Аспірант відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість істотних
E		Аспірант володіє навчальним матеріалом на рівні вище початкового, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	не задовільно	Аспірант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ІСПИТ)

1. Сервісний сегмент як частка морської транспортної індустрії
- 2.Складові морської індустрії.
- 3.Поняття сервісу на морському транспорті.
- 4.Поняття світовий сервісний ринок.
- 5.Еволюційний розвиток сервісного ринку.
- 6.Чинники впливаючи на діяльність та коливання на сервісному ринку. Сучасні тенденції розвитку сервісного ринку.
- 7.Кон'юнктура міжнародного сервісного ринку. Транспортний комплекс країни. Сучасні, діючі види транспорту.
- 8.Національний сервісний транспортний сегмент.
- 9.Сучасні складові та компоненти поняття економіка сервісного сегменту морської індустрії
- 10.Транспортна сервісна інфраструктура держави.
- 11.Види компаній сервісного сегменту.
- 12.Форми взаємодії різних компаній.
- 13.Техніко-економічні особливості видів діяльності на морському транспорті.
- 14.Економічні особливості стивідорної діяльності.
- 15.Економічні характеристика агентської діяльності.
- 16.Економічні особливості експедиторської діяльності.
- 17.Сюрвеєрний бізнес у морської сервісної індустрії.

18. Принципи та критерії формування попиту у сервісному сегменті
 19. Попит на сервісні послуги.
 20. Формування вантажопотоків як джерело попиту.
 21. Глобалізація світової економіки, як передумова формування попиту на послуги.
 22. Критерії розподілення світових вантажопотоків.
 23. Система ціноутворення на підприємствах сервісного сегменту
 24. Основні функції ціноутворення. Цінова політика підприємства.
 25. Система цін та її класифікація у сервісному сегменті.
 26. Ринкові фактори ціноутворення. Якість послуг на ринку сервісу. Міжнародний досвід функціонування підприємств сервісного сегменту
 27. Стратегії розвитку підприємств сервісного сегменту морської транспортної індустрії
 28. Інтеграція підприємств сервісного сегменту до світового ринку транспортних послуг.
 29. Напрями та тенденції розвитку стивідорних компаній.
 30. Особливості національних сюрвеєрних компаній.
 31. Перспективи агентської діяльності на національному ринку.
 32. Формування прибутку компаній сервісного сегменту
 33. Доходи підприємств сервісного сегменту.
 34. Прибуток як економічна і фінансова категорія.
 35. Джерела формування прибутку.
 36. Напрями використання прибутку у морській індустрії.
 37. Форми власності сервісних компаній Правове регулювання діяльності компаній.
 38. Міжнародний досвід використання прибутку.
 39. Управління результативністю функціонування компаній у сервісному сегменті
 40. Ефективність діяльності підприємств сервісного сегменту морської індустрії.
- Фактори які впливають на ефективність функціонування компаній.
41. Перспективні напрями підвищення ефективності підприємств сервісного сегменту морської індустрії.
 42. Оподаткування підприємств сервісного сегменту
 43. Економічна сутність податків і їх класифікація.
 44. Податкова система і податкова політика.
 45. Оподаткування прибутку підприємств.
 46. Особливості оподаткування підприємств сервісного сегменту морської транспортної індустрії.
 47. Мотивування та винагорода персоналу сервісних компаній
 48. Інвестиції в розвиток людського капіталу на морському транспорті.
 49. Оцінка людського капіталу та ефективності інвестицій у його розвиток на морському транспорті.
 50. Система мотивування персоналу компаній сервісного сегменту.
 51. Ринок праці робітників морської індустрії.
 52. Сутність та особливості інвестування на морському транспорті
 53. Сутність управлінського рішення
 54. Внутрішня та зовнішня середовище прийняття рішень в умовах морського транспорту.
 55. Стратегічне та оперативне планування діяльності компаній сервісного сегменту.
 56. Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу.
 57. Доцільність інноваційних підходів у сервісному сегменті морської транспортної індустрії
 58. Обґрунтування доцільності інвестицій
 59. Інновації у морській індустрії
 60. Сутність та особливості інвестування на морському транспорті

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Johan, B, Kadi K, Adam K, Monika, Z, Dan, H, Anatoliy , A, Marina, C, Sienko , O, Daniel, S. Sustainable development processes of maritime education technologies - A multiple case study WMU Journal of Maritime Affairs. No. JOMA-D-21-00122 (**індексується у Scopus**) AGA 21 Proceedings | IAMU (iamu-edu.org) (4-13_Sustainable development processes of education technologies A multiple case study (1).pdf
2. Дем'янченко А.Г., Сотниченко Л.Л. Вдосконалення організаційно-економічного механізму управління розвитком підприємств морської галузі : монографія. Одеса: НУ«ОМА», 2017. 325 с
3. Голубкова І.А., Сенько О.В, Лисенко Н.С., Фрасинюк Т. І., Пархоменко І.М.. Критерії менеджменту сталого й безпечного функціонування флоту в умовах глобалізації. Науковий вісник національного гірничого університету № 2, 2021 стор. 178 – 184 (**індексується у Scopus**) <http://nvngu.in.ua/index.php/uk/arkhiv-zhurnalu/za-vipuskami/1864-2021/zmist-2-2021/5832-178>
4. Сенько О.В. Організаційно-економічний механізм параметричного управління морською транспортною індустрією. *Монографія*. Чернівці: ЧНТУ, 2019. 310 с.
5. Тарасюк Г. М., Пащенко О. П., Мілінчук О. В., Чагайда А. О., Сенько О. В.. Методичні аспекти оцінки стабільності розвитку підприємств. Науковий вісник національного гірничого університету № 5, 2020. Стор. 157 - 163 (**індексується у Scopus**) <http://nvngu.in.ua/index.php/uk/arkhiv-zhurnalu/za-vipuskami/1851-2020/zmist-5-2020/5553-metodichni-aspekti-otsinki-stabilnosti-rozvitku-pidpriemstv>

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/901>
2. Освіта.ua.Менеджмент. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/>
3. TRADING ECONOMICS. URL: <https://tradingeconomics.com>
4. Офіційний сайт державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
5. Центр транспортних стратегій. <http://cfts.org.ua/analitics>
6. Офіційний сайт Міністерство інфраструктури України. URL : <http://www.mtu.gov.ua>.
7. Державна служба морського та внутрішнього водного транспорту України: URL: <https://marad.gov.ua/ua>
8. Закон України "Про морські порти України"(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 7, ст.65). Верховна Рада України. 2013. URL : <https://xn--80aagahqwiyibe8an.com/ukrajiny-zakony/zakon-ukrajini-pro-morski-porti-ukrajini.html>
9. Стратегія розвитку морських портів України на період до 2038 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2013-%D1%80#n11>
10. Центр транспортних стратегій. URL: https://cfts.org.ua/news/2019/01/23/v_2018_godu_obyem_gruzoperevozok_sokratilsya_na_2_51321
11. Інформація про водний транспорт України. URL: <https://mtu.gov.ua/content/informaciya-pro-vodniy-transport-ukraini.html>
12. Світовий ринок фрахту. URL: <http://www.apk-inform.com/ru/exclusive/topic/>.
13. Офіційний сайт журналу "Порти України". URL: <http://portsukraine.com/> 18. Review of Maritime Transport (Series). URL: [http://unctad.org/en/Pages/Publications/Review-of-Maritime-Transport-\(Series\).aspx](http://unctad.org/en/Pages/Publications/Review-of-Maritime-Transport-(Series).aspx).